

Introduksjon til elementære begreper i regnskap og økonomi

Erling Maartmann-Moe

Regnskap

- Mange slags regnskap

De viktigste oversiktene er:

- Resultatregnskap
  - Inntekter/utgifter et gitt år
- Balanse
  - Kapital og eiendeler på et gitt tidspunkt
- Likviditetsprognose
- Budsjett
  - Arbeidsredskap for kontinuerlig oppfølging av utvikling

Regnskapssystemet

**Regnskapssystemets
utgangspunkt:**

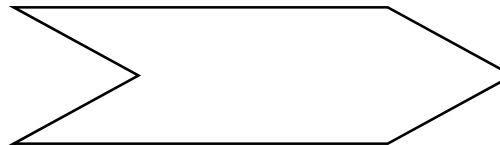
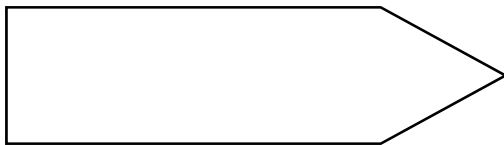
**Regnskapssystemets
oppgave:**

Registrere, transformere
og avbilde bedriftens
realøkonomiske stilling og
utvikling

**Regnskapssystemets
sluttprodukt:**

Årsregnskapet:

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noteopplysninger

Årsregnskap

Årsregnskapet skal gi et mest mulig korrekt, sannferdig, dekkende og relevant bilde av bedriftens økonomiske utvikling og stilling innenfor de rammer som følger av gjeldende regnskapslovgivning.

Formålet er å formidle nyttig og relevant informasjon om en virksomhets samlede økonomiske utvikling og finansielle stilling.

- hvor mye en bedrift har tjent i løpet av en periode (et år)
- hvilke verdier bedriften disponerer over, og hvordan disse er finansiert ved utgangen av den aktuelle periode

Årsregnskapet består av:

- Resultatregnskapet
- Balansen

Balansen

- To deler
  - Hvilke kapitalressurser firmaet har hatt og brukt
    - Egenkapital + Gjeld
  - Hvilke eiendeler firmaet har, dvs. hvordan kapitalressursene er brukt
    - Anleggsmidler
    - Omløpsmidler
  - Balansen må balansere!

Elementer i balansen (1)

- Anleggsmidler: Langvarig bruk
  - Immaterielle eiendeler
  - Varige driftsmidler
  - Finansielle anleggsmidler
- Omløpsmidler : Omsettes innen året
  - Varer
  - Fordringer
  - Kortsiktige investeringer
  - Kontanter og bankinnskudd

Elementer i balansen (2)

- Egenkapital
  - Aksjekapital
  - Overkursfond
  - Opptjent egenkapital
- Avsetninger
  - Langsiktige forpliktelser
- Gjeld
  - Kortsiktig
    - Skatt, skyldige avgifter, leverandørgjeld..
  - Langsiktig

Likviditetsprognose

- Hvorfor går firmaer konk?
  - Fordi de er blakke!
  - Hjelper ikke med regnskapsmessig overskudd hvis man ikke har penger i banken!
- Analyse av kontantstrømmer
- Likviditet, fra eng. liquid=flytende dvs. omsettelig. Hva er mest liquid? Cash!
- Cash is King!

Fordeling over tid

- Avskrivning
  - En utgift fordeles regnskapsmessig over tid, selv om den er betalt
    - Datamaskiner, møbler, biler
  - Hele kostnaden slår inn på likviditeten
- Periodisering
  - En inntekt fordeles regnskapsmessig over tid
  - Software-lisens betales for ett år
  - Cash i kassa
  - ..men varen er ikke levert før året er gått

Finansiering

- Egne penger
- FFF
  - Friends fools family
- Statlig støtte
- Leasing
- Egenkapital (kapital i bytte mot eierskap)
  - Business Angels
  - Venture kapital
- Pantelån
  - Fast eiendom
- Banklån
  - Kreditter
- Børs
  - Hente inn ny kapital ved å utstede nye aksjer mot markedet

Aksjer

- Kurs
  - Pålydende, pari
- Overkurs
- Emisjoner
  - Pre/post
- Verdivurdering
- Vilkår

Eksempel:

- Et firma har 10.000 aksjer
- Pålydende er 10 kr
- Aksjekapital 100.000 kr (lovens minimum)
- Investor inviteres til å skyte inn 200.000 kr. mot å få 20% av selskapet
- Pre-evaluering: 800.000
- Post-evaluering: 1 mill
- Det utstedes 2.500 nye aksjer
- Kurs 80 kr.
- Overkurs 70 kr.

Noen andre begreper

- Equity
  - Egenkapital (aksjekapital)
- P&L
  - Profit&Loss, driftsregnskap
- Goodwill
  - overkurs ved oppkjøp av selskap
- P/E
  - forholdet mellom verdi på et selskap og overskuddet, P/S er forholdet verdi/omsetning
- ROI
  - return on investment
- Nåverdi
  - NPV, en måte å regne ut fremtidig verdi av en investering, om den vil lønne seg
- Break-even
  - Inntekter like store som utgifter
- Burn rate
  - Hvor mye penger et selskap bruker av kapitalen pr. år eller mnd i fasen før det er brak-even
- Due diligence
  - Grundig undersøkelse av selskapets juridiske og finansielle forhold ved oppkjøp eller fusjon
- Opsjoner
  - En rett (ikke plikt) til å kjøpe en aksje på et gitt tidspunkt i fremtiden til en gitt kurs
- Fusjon/fisjon
  - Å slå sammen/splitte selskaper